

NIEUWSBRIEF

Maandelijks uitgave, editie februari 2011

Nieuws van de Stichting

- **Eduard van Gelderen nieuw bestuurslid Eumedion**

Het Algemeen bestuur van Eumedion heeft op 14 februari jl. de heer Eduard van Gelderen benoemd tot lid van het Algemeen bestuur van Eumedion. Eduard van Gelderen is sinds april 2010 Chief Investment Officer Capital Markets Investments bij APG Asset Management. Daarvoor bekleedde hij (tussen april 2007 en april 2010) de functie van plv. CIO ING Investment Management en daar weer voor (tussen 2004 en 2007) was hij hoofd Beleggingen bij Lombard Odier Darier Hentsch & Cie. Eduard van Gelderen neemt binnen het Eumedion-bestuur de plaats in van Paul Frentrop die op 31 december jl. APG Asset Management heeft verlaten. Eduard van Gelderen is voor een periode van twee jaar benoemd. Claudia Kruse, hoofd corporate governance bij APG Asset Management, is per 14 februari jl. benoemd tot plv. bestuurslid binnen het Algemeen bestuur van Eumedion.

- **Eumedion overwegend positief over voorstellen tot herziening MiFID-richtlijn**

Eumedion is overwegend positief over de voorstellen van de Europese Commissie tot herziening van de richtlijn markten voor financiële instrumenten (MiFID). De doelstelling van de herziening – een bijdrage leveren aan de verdere ontwikkeling van de kapitaalmarkten en een betere bescherming van beleggers – spreekt Eumedion aan. Dit schrijft Eumedion in haar reactie van 2 februari jl. op het Europees consultatiedocument over de herziening van de MiFID. Eumedion plaatst evenwel een aantal kanttekeningen bij die onderdelen waar de voorstellen tot regulering te ver dreigen door te slaan. Zo vindt Eumedion dat het verder

reguleren van handelsplatformen en handelssystemen niet mag betekenen dat institutionele beleggers veel gebruikte methoden als ‘crossing systems’ en ‘dark pooling’ niet goed meer kunnen benutten. Ook vindt Eumedion het voorstel tot verplichte verhandeling van alle ‘over-the-counter’-derivaten op multilaterale handelsplatformen te ver gaan. Eumedion vindt verder dat de voorstellen t.a.v. ‘high frequency trading’ niet gericht moeten zijn op het beperken ervan, maar op het beter structureren en inkaderen van deze handelstechnieken, teneinde excessen in de toekomst te voorkomen. Eumedion toont zich in de reactie een voorstander van meer transparantie over posities die marktpartijen in grondstofderivaten innemen. De gehele reactie is te downloaden via:

http://www.eumedion.nl/page/downloads/Response_EC_consultation_MiFID.pdf

- **Eumedion steunt voorstellen voor meer Europese convergentie sanctie-instrumentarium**

Eumedion is overwegend positief over de voorstellen van de Europese Commissie om meer convergentie te bewerkstelligen in de sanctieregelingen van de EU-lidstaten bij schendingen van de financiële markt wetgeving. Dat blijkt uit de reactie van Eumedion van 18 februari jl. op de in december 2010 gepubliceerde mededeling van de Europese Commissie over dit onderwerp. Eumedion toont zich in haar reactie positief over het voornemen van de Europese Commissie om gemeenschappelijke minimumnormen voor sanctieregelingen te gaan opstellen. Een dergelijk voornemen draagt volgens Eumedion bij aan een betere bescherming van beleggers op de kapitaalmarkt. Eumedion toont zich verder voorstander van het voornemen van de Europese Commissie om nationale autoriteiten te verplichten de

aan marktpartijen opgelegde sancties te publiceren. Eumedion maakt hierbij wel de opmerking dat van openbaarmaking pas sprake mag zijn als de sanctie definitief is opgelegd. De gehele reactie is te downloaden via:

http://www.eumedion.nl/page/downloads/Response_EC_consultation_sanctioning_regime.pdf

- **Eumedion verwelkomt Duits initiatief voor duurzaamheidscode**

Eumedion heeft grote waardering voor het initiatief voor van de Duitse raad voor duurzame ontwikkeling om een duurzaamheidscode voor Duitse beursgenoteerde ondernemingen op te stellen. Dat schrijft Eumedion in haar op 15 februari jl. verzonden reactie op de conceptcode. Volgens Eumedion bevordert de Duitse duurzaamheidscode dat beursgenoteerde ondernemingen zich meer rekenschap geven van en meer verantwoording afleggen over hun milieu-, sociale en governanceprestaties. Eén van de voorstellen van de Duitse raad voor duurzame ontwikkeling is dat de code wordt verankerd in de Duitse effectenwetgeving. Dat is voor Eumedion nog een stap te ver. Eumedion pleit er in haar reactie voor om te beginnen met de zgn. pas toe of leg uit'-regel bij de code. Eumedion onderschrijft de keus van de Duitse raad voor duurzame ontwikkeling om de code nauw aan te laten aansluiten bij bestaande richtlijnen, codes en initiatieven, zoals de Global Compact van de Verenigde Naties, de verslaggevingsrichtlijnen van het Global Reporting Initiative (GRI) en de regels van de International Labour Organisation (ILO). De gehele reactie is te downloaden via:

http://www.eumedion.nl/page/downloads/Reaction_German_Sustainability_Code.pdf

Uit het bestuur

Tijdens de vergadering van het Dagelijks bestuur van 1 februari jl. werd o.a. gesproken over de reacties die in het kader van de preconsultatie van de Eumedion best practices zijn binnengekomen. Ook is gesproken over de rol van Eumedion bij de dialoog en engagement met beursgenoteerde ondernemingen.

Activiteiten Commissies

- De **Juridische Commissie** besprak tijdens haar vergadering van 3 februari

jl. o.a. de conceptcommentaren op de Europese consultatie inzake het crisisinstrumentarium in de financiële sector en op de consultatie betreffende de convergentie van het sanctie-instrumentarium in de EU-lidstaten.

- De **Beleggingscommissie** vergaderde op 22 februari jl. over de voorbereiding op het AVA-seizoen 2011. Daarnaast gaven twee onderzoekers van Nyenrode Business Universiteit een toelichting op hun in opdracht van de Commissie Streppel opgestelde rapport over de betrokkenheid van institutionele beleggers bij Nederlandse ondernemingen.

Komende activiteiten

- **11 maart 2011, Vergadering Algemeen bestuur.** Het Algemeen bestuur vergadert o.a. over de reacties die in het kader van de preconsultatie van de Eumedion best practices zijn binnengekomen.
- **24 maart 2011, Receptie t.g.v. begin AVA-seizoen,** aanvang: 17.00 uur in Grand Café Amsterdam Bright City, Claude Debussylaan 2, Amsterdam. Aanmelden via toi.vanrijn@eumedion.nl.

Nieuws uit Den Haag

- **PvdA: accountantskantoor mag voortaan niet langer dan zes jaar dezelfde onderneming controleren**
In de wet moet worden vastgelegd dat een accountantskantoor niet langer dan zes jaar de audit voor een bedrijf mag doen. Dit voorstel doet Tweede Kamerlid Plasterk (PvdA) in zijn op 15 februari jl. gepubliceerde initiatiefnota 'De accountancy na de crisis'. Het PvdA-Kamerlid vraagt in de nota de regering om de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) in deze zin aan te passen. De PvdA vindt de huidige wettelijke regeling – na zeven jaar verplichte roulatie van audit partner – “een halve oplossing”. De PvdA vindt dat een “werkelijk nieuwe onafhankelijk blik” door een nieuw kantoor kan voorkomen dat de controle sleets wordt en dat het kantoor in zekere zin met de klant vergroeit. De PvdA wil verder een verbod op het verrichten van adviesdiensten door het kantoor dat ook de jaarrekening van de betreffende onderneming controleert. Daarnaast stelt de PvdA bij de grote financiële instellingen

(banken en verzekeraars) voor de Autoriteit Financiële Markten (AFM) een goedkeuringsrecht te geven t.a.v. de verstrekking tot de controleopdracht aan een accountantskantoor. Ook stelt de PvdA voor de voorstellen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) ter verbetering van de accountantscontrole (zie Nieuwsbrief van november 2010) zo spoedig mogelijk te implementeren in de wetgeving. Tot slot wil de PvdA de AFM meer bevoegdheden geven om haar toezichtstaak t.a.v. de financiële verslaggeving van beursgenoteerde ondernemingen te versterken. Zo zouden de zgn. Chinese walls tussen het toezicht op financiële verslaggeving en op accountantsorganisaties moeten worden opgeheven. De minister van Financiën is inmiddels verzocht een reactie te geven op de initiatiefnota van de PvdA. De NBA heeft bij openbare brief van 21 februari jl. diverse kanttekeningen geplaatst bij de voorstellen van de PvdA.

Nieuws uit Brussel

- **Grote steun voor voornemen van Europese Commissie om stemketen te verbeteren**

Er bestaat brede steun voor het voornemen van de Europese Commissie om effectenintermediairs te verplichten aandeelhouders te faciliteren bij het uitoefenen van het stemrecht. Dit blijkt uit de samenvatting van de 105 commentaren (waaronder die van Eumedion) op het recente consultatiedocument van de Europese Commissie ter verbetering van de werking van o.a. de 'stemketen'. De samenvatting is op 11 februari jl. gepubliceerd. De meeste respondenten tonen zich voorstander van een verplichting voor effectenintermediairs om informatie (naar de aandeelhouder en de onderneming) door te sturen. Wel bestaat er onder de respondenten onduidelijkheid over wat voor informatie precies moet worden doorgestuurd, op welk tijdstip en wie de kosten voor zijn rekening neemt. Sterke weerstand bestaat er tegen de suggestie van de Europese Commissie om effectenintermediairs te verplichten bewijsmateriaal over de grootte van het aandelenbelang desgewenst aan de aandeelhouder en de onderneming te verstrekken. Effectenintermediairs toonden

zich verder tegenstander van het principe om de kosten voor het doorsturen van informatie in de 'buitenlandse stemketen' niet hoger te laten zijn dan die in de 'binnenlandse stemketen'. Deze instellingen stellen, naar eigen zeggen, dat hoe langer de stemketen is, hoe meer kosten zij moeten maken. Als zij geen kostendifferentiatie meer mogen maken, dreigen zij ofwel de prijzen voor de binnenlandse doorgifte van informatie te verhogen ofwel af te zien van het faciliteren van grensoverschrijdend stemmen. De Europese Commissie is voornemens om nog voor de zomer met een definitief richtlijnvoorstel te komen.

- **Bijna 700 reacties op Europees groenboek over toekomst van het accountantsberoep**

De Europese Commissie heeft een recordaantal van 688 reacties (waaronder die van Eumedion) ontvangen op het in oktober 2010 gepubliceerde Groenboek betreffende de toekomst van het accountantsberoep. Dit blijkt uit de samenvatting van de commentaren die op 4 februari jl. is gepubliceerd. De commentaren zijn zeer divers. Veelal blijkt dat de grote vier accountantskantoren ('Big Four') weinig behoefte hebben aan fundamentele wijzigingen in de bestaande regels over de rol van de accountant en de governance en onafhankelijkheid van accountants(kantoren), terwijl andere belanghebbenden, zoals beleggers en de middelgrote en kleine accountantskantoren daar wel op aandringen. Tijdens het congres over financiële verslaggeving en audit van 10 februari jl. gaf bevoegd Europees Commissaris Barnier in een speech reeds de richting aan van de concrete (wettelijke) voorstellen die uit het Groenboek zullen voortvloeien. Barnier denkt erover om de controlerende werkzaamheden van de accountant uit te breiden naar (ook) het geven van een oordeel over de gezondheid van de gecontroleerde onderneming. Daarnaast suggereerde Barnier een wettelijke beperking van het verrichten van niet-auditgerelateerde diensten door het kantoor dat ook de financiële verslaggeving van de betreffende onderneming controleert. Voorts overweegt Barnier een verplichte rotatie van accountantskantoren in te voeren. De Europees Commissaris studeert

ook op een voorstel om ondernemingen te verplichten een “aanbestedingstraject” te volgen bij de keus van het kantoor dat de controlewerkzaamheden gaat doen. De auditcommissie moet hierbij de regie voeren. Barnier hintte er verder op de dominantie van de Big Four te willen aanpakken. Hij sloot in dat kader niet uit de marktaandeelen van de Big Four te gaan maximeren en om ondernemingen te verplichten de controlewerkzaamheden te laten verrichten door twee kantoren, waarvan ten minst één niet tot de Big Four behoort. Barnier kondigde aan in november met een concreet richtlijnvoorstel te komen.

- **Europese Commissie daagt Griekenland voor Europees Hof i.v.m. beleggingsrestricties**

Griekenland is voor het Europees Hof van Justitie gedaagd voor zijn wettelijke stemrechtbeperking in zgn. strategische ondernemingen. Dit heeft de Europese Commissie op 16 februari jl. besloten. Griekenland introduceerde in 2009 wetgeving die erin voorziet dat geen enkele partij anders dan na goedkeuring van de Griekse Staat gerechtigd is tot uitoefening van meer dan 20 procent van het totaal aantal stemrechten in de AVA van strategische ondernemingen. Daarnaast vereist de wet dat bepaalde belangrijke vennootschappelijke besluiten, alsmede benoemingen van bestuurders, moeten worden goedgekeurd door het Griekse ministerie van Financiën. De Europese Commissie is van mening dat beide vetorechten van de Griekse Staat “disproportionele” belemmeringen voor potentiële beleggers vormen. Bovendien zijn de criteria voor gebruikmaking van het vetorecht “vaag gedefinieerd” en is niet op voorhand precies duidelijk welke ondernemingen en sectoren door de Griekse Staat als ‘strategisch’ zijn aangemerkt. De Europese Commissie komt daarom tot de slotsom dat de vetorechten van de Griekse Staat een disproportionele beperking vormen van het vrij verkeer van kapitaal binnen de EU. Op dezelfde gronden heeft de Europese Commissie op dezelfde datum Italië gevraagd zijn wetgeving ter bescherming van geprivatiseerde ondernemingen die actief zijn in ‘strategische sectoren’ aan te passen. De Italiaanse Staat heeft namelijk een

wettelijk vetorecht t.a.v. de uitbreiding van het aandelenpakket door een aandeelhouder die minimaal 5 procent van de aandelen van een ‘strategische’ onderneming houdt. Daarnaast heeft de Italiaanse Staat een vetorecht t.a.v. bepaalde vennootschappelijke besluiten, zoals een fusie of een splitsing van de onderneming. Telecom Italia, ENI, Finmeccanica en Enel hebben nu reeds één of beide bevoegdheden van de Italiaanse Staat in de statuten opgenomen.

Ondernemingsnieuws

- **Randstad Holding wil het agenderingsrecht voor aandeelhouders bemoeilijken**

Randstad Holding stelt haar aandeelhouders voor de drempel voor het agenderingsrecht voor aandeelhouders te verhogen van 1 naar 3 procent van het geplaatste kapitaal. Dit blijkt uit het op 17 februari jl. gepubliceerde voorstel voor de statutenwijziging dat tijdens de aandeelhoudersvergadering (AVA) van 31 maart a.s. zal worden behandeld. De nieuwe agenderingsdrempel wordt effectief op het moment dat het wetsvoorstel ter implementatie van de aanbevelingen van de Commissie Frijns uit mei 2007 tot wet wordt verheven. Het wetsvoorstel ligt momenteel nog voor behandeling in de Tweede Kamer. Het wetsvoorstel staat expliciet toe dat ondernemingen zelf kiezen voor een agenderingsdrempel die lager ligt dan 3 procent van het geplaatste kapitaal. Het uitzendbureau geeft geen inhoudelijke motivering om de drempel te verhogen, maar stelt slechts dat door een eenvoudige verwijzing naar de betreffende wettelijke bepaling eventuele toekomstige wetswijzigingen “op eenvoudige wijze” kunnen worden geabsorbeerd. De onderneming gaat daarmee voorbij aan de mogelijkheid om een andere drempel dan 3 procent te kiezen. Uit het op 17 februari jl. gepubliceerde jaarverslag 2010 blijkt dat de onderneming het agenderingsrecht voor aandeelhouders verder wil bemoeilijken. Randstad schrijft namelijk dat een aandeelhouder die een voorstel tot wijziging van de ondernemingsstrategie agendeert voor behandeling op de AVA, het bestuur een periode van maximaal 180 dagen moet geven om te reageren op het voorstel (‘responsperiode’). Dit is een bepaling die in

2008 in de Code Tabaksblad is opgenomen en is gericht tot aandeelhouders en niet tot de onderneming. Aandeelhouders hebben de mogelijkheid om via de 'pas toe of leg uit'-regel af te wijken van deze bepaling. Uit de AVA-stukken blijkt verder dat Jaap Winter, voormalig lid van de Commissie Tabaksblad, is voorgedragen als nieuwe Randstad-commissaris. De voordracht is gedaan door Randstad beheer, het beleggingsvehikel van Randstad-oprichter Goldschmeding. Randstad beheer, houder van 33 procent van de aandelen Randstad, maakt aldus gebruik van het in het kader van de aandeelhoudersovereenkomst tussen Randstad en Randstad beheer overeengekomen recht om een commissaris voor te dragen op het moment dat de heer Goldschmeding zich uit de raad van commissarissen terug trekt. Dat zal na afloop van de AVA 2011 zijn.

- **KPN en AkzoNobel gaan hun bestuurders aanmoedigen meer aandelen aan te houden**

De bestuurders van KPN en AkzoNobel worden geacht in de toekomst meer aandelen in de eigen onderneming aan te houden. In vijf jaar tijd moet de nieuwe bestuursvoorzitter van KPN (Eelco Blok) een pakket aandelen KPN hebben opgebouwd ter waarde van twee jaarsalarissen. De bestuursvoorzitter van AkzoNobel (Hans Wijers) wordt zelfs geacht in dezelfde periode een aandelenbelang ter grootte van drie maal zijn jaarsalaris in 'zijn' onderneming te houden. De andere bestuurders van beide AEX-ondernemingen worden geacht een aandelenbelang ter waarde van één jaarsalaris in 'hun' onderneming op te bouwen. Dit blijkt uit de jaarverslagen van KPN en AkzoNobel die op 22 resp. 24 februari jl. zijn gepubliceerd. KPN en AkzoNobel volgen met deze 'richtlijn' ondernemingen als Royal Dutch Shell en Unilever die hun bestuursvoorzitters eerder al aanspoorden aandelen in hun onderneming aan te houden (ter grootte van drie resp. vier keer het jaarsalaris). Philips steekt bij dit rijtje enigszins schril af. Volgens de op 17 februari jl. gepubliceerde arbeids-overeenkomst tussen Philips en aankomend bestuursvoorzitter Frans van Houten, wordt de heer Van Houten geacht uiterlijk in 2018 geacht 36.000 aandelen

Philips aan te houden. Dat is ongeveer 0,8 keer het jaarsalaris dat hij gaat verdienen. Uit de toelichting op de AVA-agenda van KPN blijkt ook dat de lange termijnbonus van de KPN-bestuurders voortaan mede wordt gebaseerd op het realiseren van een tweetal 'duurzaamheidsmaatstaven', namelijk energiereductie en de reputatiescore. KPN volgt hiermee ondernemingen als AkzoNobel, DSM, TNT, Royal Dutch Shell, ING en Aegon die in de afgelopen jaren reeds een begin hadden gemaakt om duurzaamheidsmaatstaven in de bestuurdersbonussen op te nemen.

- **Ondernemingskamer schorst bestuurders van Middle Europe Investments**

De Ondernemingskamer (OK) heeft twee van de drie bestuurders van Middle Europe Investments (MEI) geschorst en een nieuwe bestuurder benoemd. Ook heeft de OK een onderzoek gelast naar het beleid en de gang van zaken van de beheerder van vier beursgenoteerde beleggingsfondsen die zich focussen op Midden-Europa. Dit heeft de OK op 10 februari jl. besloten. De OK is van oordeel dat bij MEI sprake is van een impasse, omdat de bestuurders P.H.M. Winkelman en R.E. de Rooy een ernstig onderling conflict hebben. Volgens de OK wordt daarmee het voortbestaan van MEI bedreigd. De OK voegt daaraan toe dat Winkelman de belangen van zijn verschillende dochterondernemingen niet goed heeft kunnen scheiden, dat De Rooy zich daar onvoldoende tegen heeft verzet en weegt bij het besluit mee dat de AFM aan de beheerder aanwijzingen heeft gegeven in verband met de (niet-integere) gedragingen van zowel Winkelman als De Rooy. De OK heeft op 18 februari jl. vooralsnog voor de duur van het geding de heer H.H. Kloos benoemd tot bestuurder (naast de heer P.H.J. Mars). Hij heeft in het tweekoppige bestuur een doorslaggevende stem.

- **Voormalig bestuurders InnoConcepts hebben mogelijk frauduleus gehandeld**

Een aantal voormalig bestuurders van het in december 2010 gefailleerde beursgenoteerde uitvindingsbedrijf InnoConcepts heeft zich mogelijk schuldig gemaakt aan onrechtmatig handelen c.q. belangenverstremming met als doel het

onttrekken van geld aan InnoConcepts ten voordele van ondernemingen waar zij persoonlijk direct of indirect mee verbonden waren. Dit stelt de curator van InnoConcepts, A.A.M. Deterink, in zijn eerste openbare verslag van 24 februari jl. De “opmerkelijke transacties” hadden plaats in de periode voorafgaand aan de indiensttreding van de laatste bestuursvoorzitter, Niraj Mehra (5 juni 2009). De curator heeft het vermoeden dat de voormalig bestuursleden Fred Langerak (tevens oprichter van InnoConcepts) en Peter Teerlink, als gevolg van de transacties, gezamenlijk financieel voordeel hebben genoten. Het gaat daarbij o.a. om een zgn. sale en lease-back transactie van matrijzen, waarbij InnoConcepts mogelijk 7,9 mln. euro is misgelopen. Via een andere constructie kocht InnoConcepts-dochter I-pac een hoeveelheid machines en matrijzen voor 8,2 miljoen euro, maar kreeg zij slechts één machine geleverd. InnoConcepts heeft zelf (in oktober 2010 al) het Functioneel Parket van het Openbaar Ministerie (OM) verzocht om een strafrechtelijk onderzoek te initiëren. Voor zover bekend heeft het OM nog geen besluit genomen aangaande het onderzoek. De curator kondigt in het verslag aan zelf diepgaand onderzoek te zullen instellen naar de hiervoor genoemde transacties, naar de omstandigheden waaronder een aandelenuitgifte eind 2009 heeft plaatsgevonden, naar de getrouwheid van de jaarrekeningen 2007, 2008 en 2009 (gecontroleerd door accountantskantoor Deloitte) en naar de oorzaken van het faillissement alsmede naar de vraag of sprake is geweest van wanbeleid.

Overige interessante zaken

- **DNB gaat in 2011 extra letten op strategie, gedrag en risicomanagement**

De bedrijfsstrategie, het gedrag van bestuurders en commissarissen en het risicomanagement vormen belangrijke speerpunten in het toezicht van De Nederlandsche Bank (DNB) in 2011 op financiële instellingen. Dit blijkt uit de op 14 februari jl. gepubliceerde brochure ‘Thema’s DNB Toezicht 2011’. In de brochure kondigt DNB aan de bedrijfsmodellen en de strategie van banken en verzekeraars te beoordelen, mede door scherper te kijken naar concentraties op de activazijde van de

balans. DNB kondigt verder aan door te gaan op de ingeslagen weg van verscherpt toezicht op het beloningsbeleid van financiële instellingen. Zo moeten uiterlijk aan het einde van het eerste kwartaal van 2011 alle financiële instellingen voldoen aan de eisen die DNB in 2009 en 2010 heeft gesteld aan een beheerst beloningsbeleid. DNB zet in 2011 ook in op het vergroten van de effectiviteit van de besturing van financiële instellingen. Daartoe zal DNB commissarissen ook gaan toetsten op deskundigheid. Voorts zal de prudentieel toezichthouder extra letten op elementen als informatievoorziening, oordeelsvorming door en samenstelling (in termen van diversiteit en onafhankelijkheid) van het bestuur en de raad van commissarissen. DNB kondigt aan in te grijpen wanneer de effectiviteit van het bestuur en de raad van commissarissen tekort schiet. “Dit kan onder meer in de vorm van een formele maatregel tegen een instelling die geen (of niet snel genoeg) noodzakelijke veranderingen doorvoert”, aldus DNB.

- **ICGN consulteert over inhoud modelovereenkomst tussen pensioenfondsen en vermogensbeheerders**

Het International Corporate Governance Network (ICGN), het wereldwijde netwerk van institutionele beleggers, werkt aan een modelmandaat of –contract tussen pensioenfondsen (‘asset owners’) en de vermogensbeheerders (‘asset managers’). In dit modelmandaat zullen zaken aan de orde komen als de integratie van duurzaamheidsfactoren in het beleggingsbeleid, engagement met ondernemingen, intern risicobeheer en de beloningsstructuur. Dit blijkt uit de ‘call for evidence’ t.b.v. het modelmandaat die ICGN op 9 februari jl. heeft gepubliceerd. Uit het document blijkt dat ICGN verder overweegt om in het modelmandaat regelingen omtrent tegenstrijdige belangen op te nemen, alsmede regelingen omtrent het uitoefenen van het stemrecht op de aandelen die worden gehouden en het beleid t.a.v. het uitlenen van aandelen. Belanghebbenden hadden tot 28 februari de tijd om op het document commentaar te leveren. Het is de bedoeling dat het ICGN het modelmandaat tijdens zijn jaarvergadering in september in Parijs vaststelt.

- **Bestuur grootste Britse ondernemingen moet in 2015 voor minimaal 25% uit vrouwen bestaan**

De 100 grootste Britse beursgenoteerde ondernemingen ('FTSE 100') moeten er naar streven dat hun besturen uiterlijk in 2015 voor ten minste 25 procent uit vrouwen bestaan. De laag van 250 ondernemingen daaronder ('FTSE 350') moet zijn eigen, ambitieuze doelstellingen op dit gebied formuleren, waarbij wordt verwacht dat deze ondernemingen zullen kiezen voor een hoger percentage. Dit staat in het advies 'Women on Boards' dat Lord Davies of Abersoch op 24 februari jl. aan de Britse regering heeft aangeboden. De voormalige Britse minister van Economische Zaken was in augustus 2010 door de Britse regering gevraagd de barrières voor de benoeming van vrouwelijke bestuurders in kaart te brengen en om met aanbevelingen voor verbetering te komen. Lord Davies roept de bestuursvoorzitters van de Britse beursgenoteerde ondernemingen op om in het komende halfjaar concrete streefcijfers voor 2013 en 2015 te publiceren. Institutionele beleggers worden gevraagd de aanbevelingen van Lord Davies te betrekken bij de voorstellen tot (her)benoeming van bestuurders van de ondernemingen. Hij beveelt verder aan de Britse corporate governance code aan te passen door van alle Britse beursgenoteerde ondernemingen te vragen een beleid t.a.v. bestuurdersdiversiteit te formuleren. De Financial Reporting Council, de Britse evenknie van de Commissie Streppel, heeft aangekondigd binnenkort een consultatie te starten over deze aanbeveling. Lord Davies heeft de regering afgeraden zijn aanbevelingen in wetgeving om te zetten.

- **Italiaanse ondernemingen moeten transparanter zijn over de afvloeiingsregelingen**

Italiaanse beursgenoteerde ondernemingen worden verplicht gesteld meer informatie te verschaffen over de afvloeiingsregelingen en over 'change of control'-afspraken van hun bestuurders. De ondernemingen worden ook geacht meer informatie te verschaffen over plannen, zo die er zijn, t.a.v. de opvolging van bestuurders. Dit heeft de Italiaanse beurstoezichthouder Consob op 24 februari jl. bepaald. De Consob vraagt de Italiaanse ondernemingen

ook om via een 'standard format' de aan bestuurders toegekende beloningen te publiceren. De maatregelen moeten eraan bijdragen dat beleggers beter inzicht krijgen in de corporate governance structuur van Italiaanse beursgenoteerde ondernemingen.

- **Aandeelhouders Australische ondernemingen krijgen meer bevoegdheden t.a.v. beloningen**

In het geval tijdens twee achtereenvolgende AVA's meer dan 25 procent van de uitgebrachte stemmen tegen het remuneratierapport is uitgebracht, hebben aandeelhouders van Australische beursgenoteerde ondernemingen het recht de bestuurders te dwingen hun zetel ter beschikking te stellen. Alle bestuurders moeten dan in een buitengewone AVA worden herbenoemd. Dit staat in een wetsvoorstel dat de Australische onderminister van Financiën, David Bradbury, op 23 februari jl., bij het Australische Parlement heeft ingediend. Het wetsvoorstel betekent een aanscherping van de huidige bepaling in het Australische vennootschapsrecht dat het remuneratierapport jaarlijks voor een niet-bindende stem aan de AVA moet worden voorgelegd. De Australische regering wil met de nieuwe regelgeving de verantwoordelijkheidsstelling van Australische bestuurders voor de uitkomsten van het beloningsbeleid versterken. Na de eerste keer dat aandeelhouders die een ruime minderheid (minimaal 25 procent) van de uitgebrachte stemmen vertegenwoordigen zich tegen het remuneratierapport hebben gekeerd, zijn bestuurders verplicht in het daaropvolgende remuneratierapport uit te leggen hoe zij tegemoet zijn gekomen aan de bezwaren van de aandeelhouders dan wel waarom zij niet op de bezwaren willen ingaan. In het wetsvoorstel wordt tevens bepaald dat bestuurders en lager management, alsmede hun familieleden, niet mogen meestemmen over het remuneratierapport ook al houden zij aandelen in de betreffende onderneming. Het wetsvoorstel voorziet tevens in meer transparantie over het eventuele advies van beloningsconsultants bij het opstellen van het beloningsbeleid. Het is de bedoeling dat het wetsvoorstel op 1 juli a.s. in werking treedt.